

Гігієна праці у рільництві

Рільництво в сільському господарстві включає комплекс виробничих операцій, серед яких основними є обробіток ґрунту (орання, боронування, культивуація і т.ін.), догляд за посівами (періодичне розпушування ґрунту, знищення бур'янів і прополювання рослин), збирання врожаю та первинна обробка збіжжя. Наприклад, збирання й обмолочування зернових культур.

Рільництво вимагає чималих затрат ручної праці, а під час усіх робіт працівники зазнають також тривалої дії різних метеорологічних чинників, шуму, вібрації. Їхня робота пов'язана з вимушеним положенням тіла, вдиханням пилу і газів, причому ґрунтовий пил може містити агрохімікати.

Специфіка праці на сільськогосподарських машинах залежить від конструкції і потужності механізмів. Так, тракторист зазнає дії пилу, шуму і вібрації, вуглецю оксиду, який входить до складу відпрацьованих газів. Важливим чинником є запилення повітря. Кількість пилу залежить від характеру роботи, вологості і складу ґрунту, швидкості руху повітря. Найбільше запилення повітря спострігається під час культивування. Під час роботи трактора шум може коливатися в межах 60-99 дБ і навіть більше. Рівень вуглецю оксиду в зоні дихання тракториста може значно перевищувати допустиму величину.

Запилення повітря зменшують шляхом ліквідації щілин у кабіні і застосування вікон. Найефективніша припливна вентиляція з поданням очищеного повітря. Опилування рослин слід проводити у респіраторних пристроях.

Важливе значення надається обладнанню робочого місця механізатора. Покриття сидіння, спинки та підлокотників повинно бути міцним, м'яким, повітропроникним, таким, що легко миється, важкозаймистим та відповідати вимогам нормативних документів, та встановлені на амортизаторах. Машини, робота яких передбачається у темний період доби, повинні забезпечуватися приладами освітлення з переважною локалізацією світлового потоку на траєкторії руху, на робочих органах та ділянках роботи, які знаходяться в полі зору оператора. Влаштування приладів освітлення повинно забезпечувати рівномірність освітлення робочої зони і виключати осліплення працюючого. Кабіни повинні бути обладнані плафонами загального освітлення, які забезпечують рівномірне розсіювання світла. Машини повинні бути обладнані бачком для води місткістю не менше 5 літрів для миття рук обслуговуючого персоналу.

Профілактику несприятливого впливу загальної і локальної вібрації, яка передається на водіїв під час роботи сільськогосподарських машин, здійснюють за рахунок віброізоляційних систем, м'яких прокладок під обшивкою сидіння, килимів на підлозі кабін, гумових прокладок на педалях керування тощо. Для запобігання шуму застосовують звукопоглинальну оббивку, звукоізоляційні матеріали тощо.

Відповідно до ст. 13 Закону України «Про охорону праці» роботодавець зобов'язаний створити на робочому місці в кожному структурному підрозділі умови праці відповідно до нормативно-правових актів, організувати проведення

лабораторних досліджень умов праці, з дотриманням вимог ДСН 3.3.6.042-99 «Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень», ДСН 3.3.6.037-99 «Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку», ДСН 3.3.6.039-99 «Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації», ДСП 3.3.2.041-99 «Санітарні правила по обладнанню та влаштуванню тракторів і сільськогосподарських машин», ГОСТ 12.2.002-91 «ССБТ. Техніка сільськогосподарська. Методи оцінки», ГОСТ 12.1.005-88 «Общие санитарно-гигиенические требования к воздуху рабочей зоны», та в разі потреби розробляють та впроваджують заходи щодо зниження шкідливого впливу виробничих факторів на працівників та організовує проведення періодичних медичних оглядів згідно з наказом від 21.05.2007 №246 «Про затвердження порядку проведення медичних оглядів працівників певних категорій».

Головний страховий експерт з охорони праці

відділення ВД ФССНВ України

у Гайворонському районі

О. Загородній